Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0075

Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík 2026

Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. marca 2026 o európskom semestri pre koordináciu hospodárskych politík 2026 (2025/2214(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), najmä na jej články 121, 126 a 136,

– so zreteľom na Protokol č. 1 k Zmluve o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) a ZFEÚ o úlohe národných parlamentov v Európskej únii,

– so zreteľom na Protokol č. 2 k Zmluve o EÚ a ZFEÚ o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality,

– so zreteľom na Parížsku dohodu Konferencie zmluvných strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy z 12. decembra 2015 a na ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy)[1],

– so zreteľom na Protokol č. 12 k Zmluve o EÚ a ZFEÚ o postupe pri nadmernom deficite,

– so zreteľom na Zmluvu o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych

[1] Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.

politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97[2],

– so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku[3],

– so zreteľom na smernicu Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov[4],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1173/2011 zo 16. novembra 2011 o účinnom presadzovaní rozpočtového dohľadu v eurozóne[5],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1174/2011 zo 16. novembra 2011 o opatreniach na presadzovanie vykonávania nápravy nadmernej makroekonomickej nerovnováhy v rámci eurozóny[6],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[7],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 z 21. mája 2013 o sprísnení hospodárskeho a rozpočtového dohľadu nad členskými štátmi v eurozóne, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou, alebo im takéto ťažkosti hrozia[8],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a

---

2 Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
3 Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj.
4 Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj.
5 Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1173/oj.
6 Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1174/oj.
7 Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
8 Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/472/oj.

zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne[9],

– so zreteľom na hospodársku prognózu Komisie z jari 2025 zverejnenú 19. mája 2025,

– so zreteľom na hospodársku prognózu Komisie z jesene 2025 zverejnenú 17. novembra 2025,

– so zreteľom na jesenný balík európskeho semestra 2026, ktorý Komisia zverejnila 25. novembra 2025,

– so zreteľom na Monitor udržateľnosti dlhovej služby 2024 vypracovaný Komisiou 17. marca 2025,

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 19. marca 2025 s názvom Zohľadnenie zvýšených výdavkov na obranu v rámci Paktu stability a rastu (C(2025)2000),

– so zreteľom na výročnú správu Európskej fiškálnej rady za rok 2025 uverejnenú 22. októbra 2025,

– so zreteľom na správu Maria Draghiho z 9. septembra 2024 s názvom Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti (Draghiho správa),

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 19. marca 2025 s názvom Spoločná biela kniha o európskej obrannej pripravenosti 2030 (JOIN(2025)0120),

– so zreteľom na správu Spoločného výskumného centra s názvom Meranie udržateľného a inkluzívneho blahobytu: prístup založený na multidimenzionálnom prehľade (Measuring sustainable and inclusive well-being: a multidimensional dashboard approach), ktorá bola uverejnená 28. januára 2025,

– so zreteľom na medziinštitucionálne vyhlásenie Európskeho piliera sociálnych práv z 13. decembra 2017,

– so zreteľom na vyhlásenie z La Hulpe o budúcnosti Európskeho piliera sociálnych práv zo 16. apríla 2024,

– so zreteľom na sociálny záväzok Rady, Komisie, Európskeho parlamentu a sociálnych partnerov z Porta zo 7. mája 2021,

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na stanovisko Výboru pre rozpočet,

---

9 Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj.

– so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A10-0036/2026),

A. keďže európsky semester zohráva dôležitú úlohu pri koordinácii a zosúlaďovaní hospodárskych a rozpočtových politík v členských štátoch s cieľom zabezpečiť makroekonomickú stabilitu hospodárskej a menovej únie a dosiahnuť sociálne spravodlivý prechod na udržateľné hospodárstvo;

B. keďže odporúčania európskeho semestra v roku 2026 budú zohrávať zásadnú úlohu pri tvorbe plánov národných a regionálnych partnerstiev, ktoré majú vypracovať členské štáty;

C. keďže odporúčania pre jednotlivé krajiny v rámci európskeho semestra pravidelne zahŕňajú škrty v sociálnych výdavkoch, pričom sotva riešia zvyšovanie príjmov;

D. keďže hospodársky výhľad je naďalej neistý, najmä v dôsledku invázie Ruska na Ukrajinu a neistoty spôsobenej protekcionistickými politikami, clami a obchodným napätím, ktoré majú negatívny vplyv na hospodárstvo;

E. keďže podľa hospodárskej prognózy Komisie z jesene 2025 sa očakáva, že rast HDP v EÚ sa bude približovať potenciálnemu rastu, pričom plná zamestnanosť a inflácia budú blízko cieľovej úrovne, hoci inflácia zostáva v niektorých členských štátoch zvýšená;

F. keďže pre EÚ ako celok Komisia v rokoch 2025 až 2027 prognózuje rast na úrovni 1,4 % až 1,5 %, zatiaľ čo v eurozóne sa očakáva nižšia dynamika (1,2 % až 1,4 %); keďže podľa očakávaní klesne potenciálny rast v EÚ z približne 1,5 % v roku 2024 na 1,3 % v roku 2027 (v eurozóne z 1,4 % na 1,2 %), a to najmä v dôsledku nepriaznivých demografických trendov;

G. keďže EÚ má obrovské investičné potreby vrátane dodatočných ročných investícií vo výške 800 miliárd EUR, ktoré Draghiho správa považuje za potrebné na posilnenie konkurencieschopnosti a produktivity Európy, čo zahŕňa 450 miliárd EUR len na energetickú transformáciu – z toho 260 miliárd EUR by podľa Institut Rousseau malo pochádzať z verejného sektora; keďže v rámci plánu ReArm Europe/Pripravenosť 2030 sa počíta s ďalšími dodatočnými investíciami vo výške 800 miliárd EUR na výdavky na obranu; keďže pre tieto investičné ciele nie sú k dispozícii zodpovedajúce nové vlastné zdroje, v dôsledku čoho Únia nemá fiškálnu kapacitu, aby stanovené ciele splnila; keďže tieto potreby nemožno uspokojiť len verejným financovaním;

H. keďže EÚ čelí veľkým výzvam, od neustálych hrozieb na jej východných hraniciach spojených s útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine až po geopolitickú nestabilitu a obchodnú neistotu, pričom

dlhodobé výzvy, ako je ekologická a digitálna transformácia, pretrvávajú;

I. keďže v ZFEÚ sa stanovujú referenčné hodnoty do 3 % pre deficit verejných financií a 60 % pre pomer dlhu k HDP; keďže celkový deficit EÚ a pomer verejného dlhu k HDP zostávajú nad týmito referenčnými hodnotami; keďže celkový deficit aj pomer verejného dlhu k HDP sa v rámci EÚ líšia, pričom jednotlivé členské štáty sú v značne rozdielnej situácii;

J. keďže Rada od zavedenia tohto postupu v roku 2011 nezačala žiadne postupy týkajúce sa nadmerných makroekonomických nerovnováh;

K. keďže súčasná Komisia je odhodlaná byť „investičnou Komisiou“ a spolieha sa na podporu Európskeho parlamentu ako spoluzákonodarcu pri prijímaní významných opatrení na zvýšenie investícií EÚ na úroveň zodpovedajúcu potrebám ekologickej a digitálnej transformácie; keďže Komisia zatiaľ nenavrhla primeranú reakciu na obrovské investičné požiadavky Únie, najmä vzhľadom na ukončenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti koncom roka 2026;

L. keďže minulé krízy vrátane pandémie ochorenia COVID-19 ukázali, že spoločná a koordinovaná európska reakcia posilňuje Úniu; keďže v konkurenčnom geoekonomickom prostredí môže Európa chrániť svoje záujmy a hodnoty, len keď bude jednotná, čo zdôrazňuje potrebu spoľahlivého rámca makroekonomickej politiky a ešte užšej koordinácie hospodárskych a sociálnych politík prostredníctvom európskeho semestra;

Hospodárske vyhliadky EÚ

1. konštatuje, že za posledných päť rokov EÚ čelila veľkým výzvam vrátane vypuknutia pandémie ochorenia COVID-19 a nezákonnej a neodôvodnenej vojny Ruska proti Ukrajine, ktoré mali významné hospodárske dôsledky; berie na vedomie rýchlosť a vplyv celoúnijných iniciatív a nástrojov, pokiaľ ide o riešenie hospodárskych a sociálnych dôsledkov vonkajších otrasov, najmä Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE);

2. konštatuje, že podľa hospodárskej prognózy Komisie z jesene 2025, ktorá bola zverejnená 17. novembra 2025, sa očakáva, že HDP EÚ sa v roku 2025 zvýši o 1,4 % v porovnaní s rokom 2024 a o 1,4 % v roku 2026; konštatuje, že na základe tejto prognózy EÚ stále zaostáva za Spojenými štátmi a Čínou, pokiaľ ide o očakávania rastu; zdôrazňuje, že napriek značným výzvam eurozóna a EÚ preukázali odolnosť;

3. konštatuje, že potenciálny rast, ktorý predstavuje mieru rastu, ktorú hospodárstvo dokáže udržať bez nadmernej inflácie, má klesnúť z

1,5 % v roku 2024 na 1,3 % v roku 2027 v EÚ a z 1,4 % na 1,2 % v eurozóne vzhľadom na spomalenie rastu obyvateľstva v produktívnom veku; domnieva sa, že tieto úrovne potenciálneho rastu sú príliš nízke na zvládnutie výziev, ktorým bude európske hospodárstvo čeliť v nadchádzajúcich rokoch;

4. konštatuje, že podľa hospodárskej prognózy Komisie z jesene 2025 sa predpokladá zvýšenie celkového deficitu eurozóny z 3,1 % HDP v roku 2024 na 3,2 % HDP v roku 2025; konštatuje, že na základe súčasných politík sa v roku 2026 očakáva zvýšenie deficitu na 3,3 % HDP;

5. konštatuje, že v 12 členských štátoch sa v roku 2027 očakáva deficit vyšší ako 3 % HDP a že na 10 členských štátov sa vzťahuje postup pri nadmernom deficite;

6. konštatuje, že pomer hrubého verejného dlhu k HDP v EÚ podľa očakávaní dosiahne v roku 2025 úroveň 82,8 % a predpokladá sa, že v roku 2026 sa zvýši na 83,8 % a v roku 2027 na 84,5 %, čo je nad referenčnou hodnotou 60 % pre jednotlivé členské štáty zakotvenou v zmluvách; konštatuje, že verejný dlh v eurozóne sa podľa prognóz zvýši na 89,8 % v roku 2026 a na 90,4 % v roku 2027; konštatuje, že úrovne dlhu sa v jednotlivých členských štátoch výrazne líšia;

7. vyzýva členské štáty, aby uskutočňovali obozretné fiškálne politiky s cieľom zabezpečiť udržateľnosť verejného dlhu;

8. pripomína, že extrémne poveternostné javy majú významný vplyv na verejné financie; uvedomuje si, že vplyv a frekvencia extrémnych poveternostných javov sa v nadchádzajúcich rokoch bude len zvyšovať;

9. víta skutočnosť, že inflácia v eurozóne sa znížila na cieľovú úroveň Európskej centrálnej banky po tom, ako v októbri 2022 dosiahla svoj vrchol na úrovni 10,6 %; konštatuje však, že inflácia zostáva v jednotlivých členských štátoch na rôznych úrovniach, pričom niektoré z nich majú vyššie úrovne vrátane tých s energeticky náročnými priemyselnými odvetviami; konštatuje, že jadrová inflácia aj inflačné očakávania zostávajú nad cieľovou úrovňou; zdôrazňuje pretrvávajúci vplyv inflácie cien potravín a energií na európske domácnosti; konštatuje, že inflácia ovplyvňuje príjmové skupiny nerovnomerne, pričom najviac postihuje domácnosti s nízkymi príjmami;

10. vyjadruje znepokojenie nad tým, že nedostatočné súkromné a verejné investície pravdepodobne brzdia udržateľný rast a konkurencieschopnosť v Európe a bránia EÚ v plnení spoločných priorít stanovených v strategickom programe EÚ na roky 2024 – 2029; zdôrazňuje, že členské štáty musia zintenzívniť úsilie o odstránenie prekážok a mobilizáciu väčších súkromných investícií v súlade so stratégiou Komisie týkajúcou sa únie úspor a investícií;

uznáva politický cieľ Komisie zjednodušiť regulačný rámec a výrazne znížiť administratívnu záťaž s cieľom podporiť súkromné investície; zdôrazňuje, že na zvýšenie potenciálneho rastu EÚ sú naliehavo potrebné investície do oblastí, ako je výskum a vývoj, infraštruktúra a inovácie; trvá na kľúčovej úlohe budúceho viacročného finančného rámca nielen pri poskytovaní verejných investícií, ale aj pri pomoci s mobilizáciou súkromných investícií, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že finančné nástroje a rozpočtové záruky sú silné a účinné nástroje na dosiahnutie kritických politických cieľov EÚ, ako aj finančné nástroje pripravené na použitie v celej EÚ;

11. konštatuje, že v európskej makroekonomickej správe Komisie sa cenová dostupnosť bývania uznáva ako makroekonomická a sociálna otázka, najmä vzhľadom na to, že vedie k potenciálnemu obmedzeniu mobility pracovnej sily a dlhodobému oslabeniu rastu produktivity;

12. zdôrazňuje, že konzistentná a cielená priemyselná politika je nevyhnutná na podporu technologickej transformácie EÚ a bezpečných, odolných dodávateľských reťazcov pri súčasnom zachovaní konkurencieschopných a nenarušených trhov;

13. konštatuje, že miera zamestnanosti v EÚ dosiahla v priemere rekordne vysokú úroveň, čo odráža dynamický trh práce vo väčšine členských štátov; vyzdvihuje začlenenie rámca sociálnej konvergencie do európskeho semestra; zdôrazňuje, že model odborného vzdelávania a prípravy sa ukázal ako úspešný v členských štátoch, ktoré sa preň rozhodli; vyjadruje poľutovanie nad tým, že medzi členskými štátmi existujú veľké rozdiely v miere nezamestnanosti, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí;

14. opakuje, že je dôležité zabezpečiť rovnaké podmienky na jednotnom trhu, a vyzýva členské štáty, aby prijali opatrenia na prehĺbenie jednotného trhu odstránením vnútorných prekážok;

Uplatňovanie revidovaného rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ

15. pripomína, že účelom reformy rámca správy hospodárskych záležitostí je jeho zjednodušenie, zvýšenie transparentnosti a zefektívnenie s väčšou národnou zodpovednosťou a lepším presadzovaním, zlepšenie jeho schopnosti prispôsobiť sa rôznorodosti fiškálnych pozícií, verejného dlhu a hospodárskych výziev a pomoc pri riešení strednodobých a dlhodobých výziev, ktorým čelí EÚ a jej členské štáty, a to aj podporou proticyklických fiškálnych politík;

16. zdôrazňuje, že v reformovanom rámci správy hospodárskych záležitostí je rast čistých výdavkov jediným operačným ukazovateľom na monitorovanie dodržiavania príslušných odporúčaní Rady členskými štátmi; poukazuje na to, že mnohé členské štáty budú stále čeliť nedostatočnej fiškálnej kapacite na uspokojenie značných investičných potrieb; konštatuje, že národná úniková doložka už bola

aktivovaná pre výdavky na obranu len rok po nadobudnutí účinnosti revidovaných pravidiel ako krátkodobá reakcia na mimoriadne udalosti mimo kontroly príslušnej krajiny; zdôrazňuje, že táto doložka je určená pre dočasné núdzové situácie v jednotlivých krajinách a nie je vhodná na riešenie dlhodobých štrukturálnych potrieb;

17. zdôrazňuje, že Komisia rozšírila svoje diskrečné právomoci v reformovanom rámci správy hospodárskych záležitostí, najmä prostredníctvom procesu, ktorý je základom strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov; berie na vedomie zistenie Európskej fiškálnej rady, že Komisia využila určitú voľnosť pri odďaľovaní alebo rozhodovaní o nezačatí postupov pri nadmernom deficite; zdôrazňuje, že rovnomerné uplatňovanie fiškálnych pravidiel EÚ má zásadný význam pre zachovanie dôveryhodnosti rámca správy hospodárskych záležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania s členskými štátmi a presadzovanie súdržného a skutočne európskeho prístupu;

18. berie na vedomie cielené zmeny rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ, ktoré Komisia uverejnila 2. októbra 2025 a ktorých cieľom je zabezpečiť konzistentnosť po najnovšej aktualizácii rámca správy hospodárskych záležitostí;

19. so znepokojením berie na vedomie zistenia Európskej fiškálnej rady, že približne polovica nezávislých fiškálnych inštitúcií sa formálne nepodieľala na príprave strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov; zastáva názor, že väčšia účasť nezávislých fiškálnych inštitúcií by zvýšila transparentnosť a vonkajší dohľad v kľúčovom momente transformácie;

Zámery fiškálnej politiky

20. zdôrazňuje, že verejné investície sa v posledných rokoch výrazne zvýšili, pričom približne polovicu zvýšenia v rokoch 2019 až 2025 financovala EÚ, najmä prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti; konštatuje, že podľa očakávaní budú tieto prínosy pokračovať aj po roku 2026 s významnými účinkami presahovania medzi členskými štátmi a že dlhodobý vplyv štrukturálnych reforiem by mohol zvýšiť potenciálnu produkciu eurozóny v období 2020 – 2033 až o 1,3 % HDP v porovnaní so scenárom bez Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti; vyjadruje znepokojenie nad tým, že Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti sa končí v roku 2026, a nad vplyvom, ktorý by to mohlo mať na celkové zámery fiškálnej politiky EÚ; naliehavo vyzýva členské štáty, aby dokončili vykonávanie svojich plánov obnovy a odolnosti do augusta 2026; pripomína, že dlh vydaný na financovanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa má splatiť do roku 2058, a to spôsobom, ktorý zabezpečí stabilné a predvídateľné znižovanie záväzkov;

21. berie na vedomie odporúčanie Komisie, aby celkové zámery fiškálnej politiky členských štátov zostali v roku 2026 vo všeobecnosti neutrálne, a to aj napriek značným rozdielom medzi členskými štátmi;

22. zdôrazňuje, že verejné príjmy a verejné výdavky sú nevyhnutné na zabezpečenie udržateľnosti vnútroštátnych rozpočtov; pripomína odporúčanie Rady zo 17. februára 2026 týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny, v ktorom vyzýva na znižovanie daňových medzier prostredníctvom zlepšovania daňovej disciplíny, a to aj riešením problému vyhýbania sa daňovým povinnostiam a daňovým únikom a bojom proti agresívnemu daňovému plánovaniu; zdôrazňuje, že nedostatočné presadzovanie v daňovej správe a v boji proti daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam oslabuje fiškálnu udržateľnosť a prispieva k makroekonomickým nerovnováham;

23. berie na vedomie programovú zmenu politiky Komisie v súčasnom cykle európskeho semestra, v rámci ktorej namiesto ročného prieskumu udržateľného rastu poskytuje Kompas konkurencieschopnosti usmernenia pre balík semestra; zdôrazňuje, že táto zmena posilňuje zameranie rámca semestra; poukazuje na význam kontinuity, pokiaľ ide o odporúčania pre jednotlivé krajiny navrhnuté ako viacročné a dlhodobé reformné záväzky a o úsilie členských štátov o dosiahnutie dlhodobých cieľov; vyzýva Komisiu, aby zaistila holistickú víziu európskej konkurencieschopnosti a zabezpečila, že dlhodobé priority transformácie sa budú naďalej dôsledne a súdržne odzrkadľovať v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny v rámci po sebe nasledujúcich cyklov semestra;

Odporúčania pre jednotlivé krajiny

24. konštatuje, že odporúčania pre jednotlivé členské štáty obsahujú odporúčanie týkajúce sa fiškálnej politiky vrátane prípadných fiškálno-štrukturálnych reforiem; berie na vedomie záväzok Komisie využívať európsky semester na podporu konkurencieschopnosti, stability, hospodárskeho rastu, udržateľnosti a sociálnej spravodlivosti a začleniť do európskeho semestra ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Európsky pilier sociálnych práv; zdôrazňuje, že semester je kľúčovým nástrojom koordinácie zdravých makroekonomických a rozpočtových politík v členských štátoch, čím sa zabezpečuje makroekonomická stabilita hospodárskej a menovej únie; poukazuje na význam odporúčaní pre jednotlivé krajiny ako základného kameňa koordinácie európskej hospodárskej politiky; pripomína, že odporúčania pre jednotlivé krajiny sú politické opatrenia, ktoré tiež tvoria neoddeliteľnú súčasť strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov, národných plánov obnovy a odolnosti a avizovaného návrhu plánov národných a regionálnych partnerstiev;

25. pripomína úlohu odporúčaní pre jednotlivé krajiny pri koordinácii priorít EÚ; konštatuje nedostatočný pokrok pri účinnom vykonávaní

odporúčaní pre jednotlivé krajiny; konštatuje, že v rokoch 2019 až 2023 sa v súvislosti s 25,1 % odporúčaní pre jednotlivé krajiny nedosiahol žiadny alebo sa dosiahol len obmedzený pokrok; vyzýva Komisiu, aby prehodnotila spôsob, akým sa odporúčania pre jednotlivé krajiny vypracúvajú a sledujú, najmä pokiaľ ide o ich budúcu úlohu v prístupe k finančným prostriedkom EÚ; pripomína svoju požiadavku, aby sa počet odporúčaní pre jednotlivé krajiny zredukoval a aby boli cielenejšie;

26. berie na vedomie ambíciu Komisie ďalej premietať do odporúčaní pre jednotlivé krajiny opatrenia, ktoré majú zásadný význam pre úniu úspor a investícií, ako sa uvádza v oznámení Komisie z 19. marca 2025[10];

27. konštatuje, že odporúčania pre jednotlivé krajiny majú v budúcom viacročnom finančnom rámci zohrávať významnejšiu úlohu pri usmerňovaní investícií a reforiem na vnútroštátnej a regionálnej úrovni; zastáva názor, že výber reforiem a investícií by sa mal riadiť ich účinnosťou pri plnení príslušných odporúčaní pre jednotlivé krajiny na dosiahnutie spravodlivého prechodu na ekologické a konkurencieschopné európske hospodárstvo; zdôrazňuje, že tento proces musí sprevádzať prísnejšia demokratická kontrola a väčšia zodpovednosť členských štátov;

28. kladie dôraz na rastúci význam odporúčaní pre jednotlivé krajiny v súvislosti s plánmi národných a regionálnych partnerstiev; poukazuje na skutočnosť, že v súčasnosti neexistuje transparentná alebo sledovateľná metodika vypracovania a výberu odporúčaní pre jednotlivé krajiny, ani nie je jasné, prečo sú niektoré navrhnuté a iné nie, čo vyvoláva obavy týkajúce sa zodpovednosti a rovnakého zaobchádzania s členskými štátmi; vyzýva Komisiu, aby objasnila príslušné postupy a výberové kritériá; zdôrazňuje, že akékoľvek celkové rozšírenie diskrečnej právomoci Komisie musí byť sprevádzané zodpovedajúcimi mechanizmami zodpovednosti ex post a výrazným zlepšením toku informácií smerom k Európskemu parlamentu;

29. konštatuje, že odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2025 sa viac zameriavali na konkurencieschopnosť a zjednodušenie v súlade s prioritami stanovenými v Kompase konkurencieschopnosti, pričom sa v nich zároveň zdôraznila potreba posilniť vedeckú excelentnosť, výskum, inovácie a technologický rozvoj ako kľúčové faktory dlhodobej produktivity a odolnosti; poukazuje na to, že len málo odporúčaní pre jednotlivé krajiny sa venuje sociálnej politike a politike v oblasti klímy; konštatuje, že odporúčania pre jednotlivé

---

10 Oznámenie Komisie z 19. marca 2025 s názvom Únia úspor a investícií – Stratégia na podporu bohatstva občanov a hospodárskej konkurencieschopnosti v EÚ (COM(2025)0124).

krajiny zahŕňajú v prípade niektorých členských štátov odporúčanie postupne zrušiť dotácie na fosílne palivá;

30. konštatuje, že Komisia považuje odporúčanie pre eurozónu v prvom rade za riadiaci nástroj pre diskusie Euroskupiny; vyzýva však Komisiu, aby nadviazala na odporúčania pre eurozónu, a to aj ich zohľadnením pri vypracúvaní odporúčaní pre jednotlivé krajiny; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v roku 2025 Komisia nezverejnila prehľad o vykonávaní odporúčaní pre eurozónu, ako to robila v rámci svojich správ o eurozóne; konštatuje, že v roku 2025 odporúčania pre jednotlivé krajiny priamo neobsahovali žiadne odporúčania týkajúce sa zmeny klímy;

Preklenutie nedostatku investícií

31. pripomína, že Draghiho správa dôrazne poukázala na potrebu zvýšiť verejné a súkromné investície a uskutočniť ambiciózne reformy na posilnenie konkurencieschopnosti EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby predložili stratégiu na uspokojenie investičných potrieb po roku 2026;

32. domnieva sa, že rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ by sa mal v prípade potreby doplniť o nástroje a prostriedky na úrovni EÚ s cieľom minimalizovať náklady pre daňovníkov EÚ, maximalizovať efektívnosť pri poskytovaní európskych verejných statkov a reagovať na krízy v celej Únii, ako je prebiehajúca kríza v oblasti bezpečnosti a obrany; konštatuje, že dlhové cenné papiere EÚ by mohli slúžiť ako referenčná hodnota, čím by sa posilnila integrácia finančných trhov EÚ; požaduje zavedenie nových vlastných zdrojov na financovanie politík Únie; podporuje vytvorenie Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť a Európskeho fondu pre scaleupy;

33. poukazuje na dohodu Európskej rady o poskytnutí úveru Ukrajine vo výške 90 miliárd EUR na roky 2026 a 2027 na základe pôžičiek EÚ na kapitálových trhoch zabezpečených manévrovacím priestorom v rámci rozpočtu EÚ;

34. konštatuje, že vyvíjajúce sa geopolitické prostredie si vyžaduje ešte väčšiu jednotu a solidaritu medzi členskými štátmi, najmä vzhľadom na bezpečnostné obavy EÚ a jej členských štátov; domnieva sa, že posilnenie bezpečnosti Európy znížením strategických závislostí je naďalej nevyhnutné na zabezpečenie dlhodobej odolnosti Únie; podporuje úsilie Komisie o posun smerom ku koordinovanejšiemu prístupu k obrane; konštatuje, že Nástroj bezpečnostnej akcie pre Európu (SAFE) zriaďuje úverový nástroj vo výške 150 miliárd EUR na podporu investícií členských štátov do obrany; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že nástroj SAFE bol založený na článku 122 ZFEÚ, čo obmedzuje parlamentný dohľad; víta skutočnosť, že ukazovateľ čistých výdavkov vylučuje všetko vnútroštátne spolufinancovanie programov financovaných EÚ, čím poskytuje

členským štátom väčší fiškálny priestor na investovanie do spoločných priorít EÚ, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2024/1263[11], a tým pomáha posilniť synergie medzi rozpočtom EÚ a vnútroštátnymi rozpočtami, čo znižuje fragmentáciu a zvyšuje celkovú efektívnosť verejných výdavkov v niektorých oblastiach, ako je obrana; zdôrazňuje, že záväzok členských štátov zvýšiť výdavky na obranu by nemal byť na úkor iných spoločných priorít EÚ;

35. konštatuje, že 16 členských štátov aktivovalo národnú únikovú doložku pre výdavky na obranu; zdôrazňuje, že to poskytuje členským štátom flexibilitu na zvýšenie výdavkov na obranu bez okamžitej potreby financovať takéto zvýšenia prostredníctvom škrtov vo výdavkoch alebo opatrení na zvýšenie príjmov; konštatuje, že vďaka tejto flexibilite majú členské štáty čas potrebný na zohľadnenie vyšších výdavkov na obranu v rámci vnútroštátnych rozpočtov; zdôrazňuje, že čiastočná účasť výrazne znižuje predpokladané dodatočné výdavky na obranu zo 650 miliárd EUR na približne 297 – 337 miliárd EUR;

36. upozorňuje, že výdavky na obranu sú svojou povahou spotrebné investície a samy osebe nezvyšujú potenciálny produkt hospodárstva; domnieva sa, že výdavky na obranu by sa preto v dlhodobom horizonte nemali financovať prostredníctvom zvýšenej emisie dlhopisov;

37. zdôrazňuje, že je dôležité zvýšiť súdržnosť a spoluprácu v oblasti investícií do obrany vo všetkých členských štátoch, najmä pokiaľ ide o strategických poskytovateľov alebo strategické zbraňové systémy, ktoré sú pre jednotlivé členské štáty príliš nákladné, a to vzhľadom na naliehavú potrebu rozšíriť európsky obranný sektor a zabezpečiť dlhodobú bezpečnosť a strategickú autonómiu;

38. pripomína, že Komisia nikdy nezačala postup pri nadmernej nerovnováhe napriek tomu, že niektoré členské štáty opakovane vykazujú nerovnováhy vo svojich bežných účtoch; konštatuje, že Komisia vo svojej správe o mechanizme varovania na rok 2026 posúdi existenciu makroekonomických nerovnováh v siedmich členských štátoch vybraných na hĺbkové preskúmanie;

°

° °

---

11 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

39. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.